

USNESENÍ

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Karly Trávníčkové a soudkyní JUDr. Táni Šimečkové a JUDr. Anny Hradilové ve věci

žalobce: **Veolia Průmyslové služby ČR, a.s.**, IČO: 278 26 554,
Zelená 2061/88a, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory,
zastoupená advokátem JUDr. Martinem Šebkem,
sídlem Moravská 1553/52, 120 00 Praha 2,

proti

žalovaným: **1) Správa pohledávek OKD, a.s.**, IČO: 268 63 154,
sídlem Stonavská 2179, Doly, 735 06 Karviná,
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Kuhnem,
sídlem 28. října 767/12, 110 00 Praha 1,

2) Ing. Lee Louda, Ph.D., IČO: 693 26 681,
insolvenční správce dlužníka Správa pohledávek OKD, a.s.,
sídlem Vodičkova 41, 110 00 Praha 1,
zastoupený advokátem JUDr. Dušanem Dvořákem,
sídlem Hlinky 505/118, 603 00 Brno,

o námitkách podjatosti vznesených žalovanými 1) a 2) v řízení o určení pravosti a výše pohledávky ve výši 1 240 462 230 Kč jako incidenční spor v insolvenčním řízení dlužnice Správa pohledávek OKD, a.s., vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 10525/2016

takto:

Soudkyně Krajského soudu v Ostravě JUDr. Simona Pittermannová **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 32 ICm 2746/2017 (KSOS 25 INS 10525/2016).

Odůvodnění:

1. Žalobou došlou soudu dne 9. 6. 2017 se žalobce vůči žalovaným domáhal určení, že jeho pohledávka, jež je vedena v insolvenčním rejstříku jako P570-1, přihlášená do insolvenčního řízení dlužnice vedeného Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 10525/2016, je v plné výši po právu.
2. Žalovaní navrhli zamítnutí žaloby.
3. Před prvním jednáním nařízeným na den 10. 9. 2019, žalovaná 1) podáním doručeným soudem dne 21. 8. 2019, č.l. 71 a žalovaný 2) podáním doručeným soudem dne 4. 9. 2019 č. l. 77 vznesli námitku podjatosti rozhodující soudkyně JUDr. Simony Pittermannové a žádali její vyloučení.
4. Žalovaná 1) námitku podjatosti zdůvodnila tím, že:
 - a) uvedená soudkyně má vůči ní nepřátelský vztah, který se projevil tak, že dne 10. 5. 2019 *dala vůči ní podnět insolvenčnímu soudu*, kterým se domáhala sdělení, zda došlo k přihlášení pohledávek ze strany žalované č. 1 (dlužnice) z titulu ručení za dluhy New World Resources N.V. a NWR Holdings B.V. do jejich konkursního řízení, přičemž tato informace nebyla dle názoru žalované 1) pro incidenční spor (pozn. vedený pod sp. zn. 32 ICm 3260/2016) potřebná a smyslem podnětu bylo pouze vyvolat dojem „jakéhosi“ závažného pochybení ze strany žalované 1);
 - b) *přestala v označeném řízení jednat s Petrem Kubnem* jako jejím zástupcem s tím, že mezi ním a žalovanou 1 (dlužnicí) měl být údajný konflikt ve smyslu § 32 odst. 1 o. s. ř., a to z důvodu, jakým vedl obhajobu (viz záznam z jednání ze dne 25. 3. 2019, který je součástí spisu o incidenčním sporu pod C-19 /pozn. opět spis pod sp. zn. 32 ICm 3260/2016/). Navíc poté, kdy si žalovaná č. 1 (pozn. v uvedeném sporu v pozici žalobkyně b/) zvolila nového právního zástupce, se soud dotazoval ostatních účastníků New World Resources N. V. (pozn. dále jen „NWR N. V.“) a NWR Holdings B. V. (dále jen „NWR B. V.“), zda jim nový právní zástupce nevadí; jde opět o důkaz negativního vztahu k žalované 1);
 - c) *omezuje její právo nahlížet do spisu o incidenčním sporu*, (sp. zn. 32 ICm 3260/2016), kdy žalovaná 1) se dne 22. 4. 2019 řádně objednala na 6. 5. 2019 a po té, kdy se její právní zástupce v dohodnutou hodinu dostavil do informační kanceláře, byl informován, že nahlížet lze jen do 10:00 hod. (dle pokynu soudkyně), neboť uvedený spis má být odeslán Vrchnímu soudu v Olomouci. Dodatečně bylo zjištěno, že spis byl odeslán (dle předkládací zprávy) až 9. 5. 2019. K omezení proto nebyl důvod. Právní zástupce žalované 1) dne 2. 5. 2019 telefonicky žádal, aby mu byly při nahlížení předány zvukové záznamy z jednání, které proběhlo ve dnech 25. 3. až 4. 4. 2019. Při nahlížení však byl informován, že může dostat jen jeden CD-ROM, s kopií záznamu z jednání ze dne 25. 3. 2019 s tím, že kancelář soudu se snažila v pátek 3. 5. 2019 zástupce žalované telefonicky kontaktovat, aby se ujistila, zda požaduje záznam z celého jednání či jen ze dne 25. 3. 2019, avšak zástupce nebyl k zastížení. V den nahlížení zbývající záznam neobdržel s tím, že k tomu nemá soud technické a kapacitní možnosti, ačkoliv za dobu nahlížení od 8:05 do 9:45 hod. zde bylo cca

4 - 5 zájemců, v době uvedeného požadavku dokonce žádný zájemce, naopak po celou dobu zde byly dvě pracovnice soudu;

d) *nařídila, aby se nahlížení do zmíněného spisu incidenčního sporu od dubna 2019 účastnila justiční stráž,* což mělo za účel zastrašit žalovanou 1), což opět svědčí o nepřátelském vztahu soudkyně k žalované. Důvodem mělo být, že „se jedná o citlivý spis“. K tomuto postupu nebyl důvod, neboť nahlížení probíhá pod dozorem zaměstnance soudu a prostor je monitorován kamerami.

5. Žalovaný 2) s podrobnou argumentací a odkazem na judikaturu Ústavního a Nejvyššího soudu namítal, že uvedená soudkyně má negativní a zjevně nepřátelský vztah k jeho právnímu zástupci, potažmo k samotnému žalovanému 2), a nebude zjevně objektivně schopna rozhodovat ani v tomto incidenčním sporu, který se projevil tak, že:

a) *JUDr. Dušanu Dvořákovi uložila v rámci incidenčního sporu se Citibank N.A. London Branch (pozn. vedeném pod sp. zn. 32 ICm 3260/2016) pořádkovou pokutu a vykázala ho ze soudní síně a soudu.* Podstatou rozepře bylo, že právní zástupce upozornil na „předepsaný rozsudek“ v rukou soudkyně v době, kdy nebyla provedena ani polovina důkazů a předchozí den jednání (28. 3. 2019) byla vznesena zásadní námitka podjatosti soudkyně žalovaným 2). Přitom zmíněná námitka podjatosti byla vznesena pro vztah soudkyně k účastníkům řízení NWR N. V. a NWR B. V., kterého zastupovala dlouholetá kamarádka a rodinná přítelkyně soudkyně - JUDr. Petra Nováková, Ph.D., advokátka. O této námitce nebylo rozhodnuto, přesto soudkyně pokračovala v řízení a nadřízenému soudu spis předložila až po podání návrhu na určení lhůty. Na jednání dne 29. 3. 2019 si totiž JUDr. Dvořák při nahlížení (u stolu soudkyně) do právě provedeného listinného důkazu všiml, že soudkyně drží v rukou „předpřipravený rozsudek“ a chtěl jej jako důkaz zajistit s tím, že takový postup považuje za nepřipustný, neboť řízení nekončilo, mělo pokračovat následující týden. Soudkyně odmítla tento „důkaz“ vydat, a to i na žádost přítomného státního zástupce s tím, že jde o její přípravu a vyzvala JUDr. Dvořáka, aby se posadil a mohlo být pokračováno v jednání, což on odmítl. I poté, kdy mu byla uložena pořádková pokuta, jmenovaný trval na zajištění důkazů a žádal zajistit přítomnost předsedy nebo místopředsedy soudu, což soudkyně odmítla, došlo k přerušení jednání, a za doprovodu přivolané justiční stráže byl zástupce žalovaného nucen na pokyn soudkyně opustit soudní síň i budovu soudu;

b) *nařídila, aby se uvedeného sporu celý druhý týden jednání probíhajícího od 1. - 5. 4. 2019, účastnila justiční stráž,* která seděla poblíž právního zástupce žalovaného 2), což mělo zjevně za účel jej zastrašit a dehonestovat. I to svědčí o nepřátelském přístupu soudkyně k oběma žalovaným;

c) poté, co byla nucena odeslat (uvedený) spis s námitkou podjatosti k Vrchnímu soudu v Olomouci, *dala podnět datovaný 10. 5. 2019 k dohledové činnosti insolvenčnímu soudu* ohledně činnosti žalovaného 2), což bylo motivováno tím, že soudkyně „chtěla vyvolat dojem“ pochybení dlužnice a insolvenčního správce. To rovněž svědčí o jejím negativním vztahu k žalovanému 2) a jeho právnímu zástupci.

6. Soudkyně JUDr. Simona Pittermannová se k námitkám vyjádřila dne 16. 7. 2019 tak, že nemá žádný vztah k účastníkům řízení, k jejich právním zástupcům ani k předmětu sporu. Objektivní skutečnosti, na které žalování poukazují, nesouvisí s předmětným řízením, týkají

se procesního postupu soudkyně v řízení pod sp. zn. 32 ICM 3260/2016, tj. vyloučení právního zástupce žalované 1), uložení pořádkové pokuty právnímu zástupci žalovaného 2), pokračování v jednání po vznesené námitce podjatosti atd. Procesní postup soudce v jiném řízení nemůže být důvodem pro její vyloučení v nyní projednávané věci. Dále uvedla, že:

a) Pokud žalovaní dovozují její nepřátelský vztah z toho, že dala podnět insolvenčnímu soudu k dohledové činnosti za účelem zjištění, zda došlo k přihlášení podmíněných pohledávek dlužnice z titulu ručení do konkursního řízení obligačních dlužníků, a to společností NWR N.V. a NWR B.V., pak výsledek incidenčních sporů má vliv na insolvenční řízení a také na výši uspokojení pohledávek věřitelů dlužníka. K projednání incidenčních sporů je příslušný insolvenční soud (insolvenční soudce), který současně vykonává dohled nad činností insolvenčního správce dlužníka, resp. dlužníka v reorganizaci, a proto je povinen zjišťovat od těchto osob informace a žádat vysvětlení ohledně jejich postupu, který by mohl mít vliv na uspokojení pohledávek věřitelů. Vzhledem ke složitosti insolvenčního řízení dlužnice a předpokládanému množství incidenčních sporů, byla jako soudkyně oddělení 32 ICM rozvrhem práce určena k projednání a rozhodnutí incidenčních sporů vzniklých v tomto insolvenčním řízení. Předmětem řízení vedeného pod sp. zn. 32 ICM 3260/2016 je žaloba na určení pohledávek společnosti Citibank N.A., které přihlásila do insolvenčního řízení dlužnice jednak z titulu ručení dlužnice za dluhopisy vydané společností NWR N. V. a jednak z titulu ručení dlužnice za úvěr poskytnutý NWR B. V. a dále odpůrcí žaloba insolvenčního správce dlužnice. Výše přihlášených pohledávek činí celkem 10 151 307 023,50 Kč. V řízení bylo zjištěno, že obligační dlužníci jsou v konkursu a vzhledem k tomu, že pro insolvenční řízení a pro výši možného uspokojení věřitelů bylo nezbytné zjistit, zda došlo k přihlášení podmíněných pohledávek dlužnice v celkové výši 10 151 307 023,50 Kč do konkursních řízení obligačních dlužníků, proto učinila tento podnět insolvenčnímu soudu.

b) K tvrzenému omezení práva žalovaných nahlédnout do spisu sp. zn. 32 ICM 3260/2016 uvedla, že žádost o nahlédnutí podávají účastníci prostřednictvím Informačního oddělení Krajského soudu v Ostravě, které se s účastníkem dohodne na konkrétní den a hodinu nahlížení, popř. také na vyhotovení kopií části spisu nebo CD založených ve spise. Tyto činnosti jsou v kompetenci uvedeného oddělení. Z úředního záznamu pracovnice informačního oddělení paní Martiny Křížákové ze dne 6. 5. 2019 č. j. 32 ICM 3260/2016-985 vyplývá, že dne 2. 5. 2019 si pan Frank Marek (za dlužnici) telefonicky objednal kopii CD z ústního jednání 25. 3. 2019 ze spisu 32 ICM 3260/2016. Po vyžádání CD na oddělení 32 ICM, jmenovaná zjistila, že jednání probíhalo od 25. 3. do 4. 4. 2019, tj. potřeba 9 ks CD, proto v pátek 3. 5. 2019 jmenovanému cca 3x volala, zda chce zkopírovat jen CD s jednáním 25. 3. 2019. Telefon však pan Marek nezvedl a ani nezavolal zpátky, tudíž informační oddělení zkopírovalo pouze CD z jednání dne 25. 3. 2019. Při nahlížení do spisu dne 6. 5. 2019 pan Marek požadoval o zkopírování ostatních CD nosičů, kdy mu bylo sděleno, že z technických důvodů to není možné, neboť spis se bude kompletovat a balit na Vrchní soud v Olomouci. Dlužnice tedy nebyla omezena na své právo nahlédnout do spisu. Je-li namítáno, že do spisu bylo možno nahlédnout dne 6. 5. 2019 pouze do 10:00 a spis se nacházel na soudě až do 9. 5. 2019, pak před odesláním spisu na Vrchní soud v Olomouci bylo třeba ve věci učinit nezbytné úkony, které nelze provádět bez spisu, včetně kontroly části přepisu zvukového záznamu z jednání.

c) Justiční stráž byla přítomna při nahlížení do spisu sp. zn. 32 ICm 3260/2016 ode dne 29. 3. 2019 na základě pokynu soudkyně u všech účastníků řízení.

d) Pokud jde o zmíněný „konflikt“ s právním zástupcem žalovaného 2) u jednání dne 29. 3. 2019, pak ten se dožadoval, aby mu bylo umožněno nahlédnout do přípravy soudkyně, kterou měla na stole, odmítal pokračovat v jednání a po přerušení jednání odmítl opustit soudní síň. Soudce má vést jednání tak, aby bylo zpravidla rozhodnuto v rámci jednoho jednání a již Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 9. 2. 2016, č. j. Nao 323/2015-136, mj. dospěl k závěru, že: „Zejména v obtížných případech je přirozené, že se studium spisu a příprava na jednání neodehrává pouze v hlavě soudce, přípravné úvahy jsou uchovány k případnému využití při tvorbě odůvodnění rozhodnutí. Výrazem profesionality soudce totiž je, že dokáže své přípravné názory modifikovat v konfrontaci s argumenty účastníků řízení a být po celou dobu řízení otevřen jejich názorům. Výsledek soudního řízení samo o sobě nepředurčuje, pokud soudní spis obsahuje poznámky či dílčí úvahy soudce stran důvodnosti jednotlivých žalobních bodů, pokud z konkrétních okolností nevystávají jiné důvody pro úvahu o nežádoucím poměru soudce k věci či účastníkům řízení (např. subjektivismy naznačující neprofesionální postoj k některému z účastníků).“ Proto nemůže příprava soudkyně, popř. rozepsaný rozsudek, vzbuzovat pochybnosti o nepodjatosti soudce. Přivolání justiční stráže a její následná přítomnost u jednání byla zapříčiněna jednáním právního zástupce žalovaného 2), který opakovaně neuposlechl příkazy soudu, narušoval průběh soudního jednání dne 29. 3. 2019 a odmítal odejít ze soudní síně po přerušení jednání.

e) V projednávané věci vedené proto neexistují objektivní okolnosti, které by mohly vzbudit nedůvěru v její nestranné rozhodování.

7. Podle ustanovení § 7 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), *nestanoví-li tento zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.*
8. Podle § 14 o. s. ř., *soudci a přísedící jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jejich nepodjatosti (odstavec 1). Důvodem k vyloučení soudce (přísedícího) nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce (přísedícího) v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech (odstavec 4).*
9. Podle § 15a odst. 2 o. s. ř., *účastník je povinen námitku podjatosti soudce (přísedícího) uplatnit nejpozději při prvním jednání, kterého se zúčastnil soudce (přísedící), o jehož vyloučení jde; nevěděl-li v této době o důvodu vyloučení nebo vznikl-li tento důvod později, může námitku uplatnit do 15 dnů po té, co se o něm dozvěděl. Později může námitku podjatosti účastníka uplatnit jen tehdy, jestliže nebyl soudem poučen o svém právu vyjádřit se k osobám soudců (přísedících).*
10. Podle § 15b odst. 1 o. s. ř., *k rozhodnutí o námitce podjatosti soud věc předloží s vyjádřením dotčených soudců (přísedících) svému nadřízenému soudu. V řízení lze zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu.*

11. Podle § 16 odst. 1, věty první o. s. ř., *o tom, zda je soudce nebo přisedící vyloučen, rozhodne nadřízený soud v senátě.*
12. Vrchní soud v Olomouci, jako soud nadřízený, poté, kdy shledal, že uvedené námitky podjatosti byly vzneseny včas, tj. před prvním jednáním, které bylo v předmětné věci nařízeno na 10. 9. 2019, dospěl k závěru, že se jedná o námitku nedůvodnou.
13. K námitce podjatosti nutno obecně uvést, že rozhodnutí o vyloučení soudce podle ustanovení § 14 o. s. ř. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci (článek 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Vzhledem k tomu lze soudce vyloučit z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a jen ze skutečně závažných důvodů, které mu brání věc projednat a rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě. Jako důvod vyloučení soudce mohou být proto uplatňovány pouze takové okolnosti, k nimž došlo v souvislosti s řízením o projednávání věci nebo s rozhodováním v jiných věcech, jestliže by se zřetelem na poměr soudce k věci, účastníkům nebo jejich zástupcům zde byl důvod pochybovat o jeho nepodjatosti. Poměr soudce k věci může vyplývat především z jeho přímého právního zájmu na projednávání věci, tak je tomu v případě, kdy by soudce byl účastníkem řízení ať již na straně žalobce či na straně žalovaného nebo v případě, že by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen na svých právech. Vyloučen je také soudce, který získal poznatky o věci jiným způsobem, než dokazováním při jednání. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, jemuž na roveň může být v konkrétním případě postaven rovněž vztah přátelský nebo naopak nepřátelský. V úvahu připadá také vztah ekonomické závislosti (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29.7.1999 sp. zn. 2 Cdon 828/96, publikovaný v časopise Soudní judikatura pod č. 33/2000, dále usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 4. 2012 sen. zn. 29 NSČR 26/2012, uveřejněné pod č. 85/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).
14. Naopak podle ustanovení § 14 odst. 4 o. s. ř. je vyloučeno, aby důvodem pochybností o soudcově nepodjatosti byly okolnosti, které spočívají v jeho postupu v řízení o projednávání věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.
15. V dané věci se námitky podjatosti obou žalovaných koncentrovaly k postupu soudkyně JUDr. Simony Pittermannové v jiném řízení, vedeném pod sp. zn. 32 ICm 3260/2016, které jsou podrobně citovány v bodech 5. a 6. shora a které důvodem k jejímu vyloučení v předmětné věci být nemohou, neboť ani v jednom z uvedených případů soudkyně JUDr. Simona Pittermannová nevybočila z mezí stanovených procesními předpisy a rovněž z nich nelze dovodit jakýkoliv nepřátelský vztah k oběma (v předmětné věci) žalovaným, či jejich právním zástupcům, bez ohledu na to, jak žalování (v označené věci žalobci) tento postup soudkyně subjektivně vnímali.
16. To platí především o podnětu soudkyně ze dne 10. 5. 2019 insolvenčnímu soudu, stejně tak při aplikaci ustanovení § 32 odst. 1 o. s. ř., k němuž došlo při jednání v označené věci dne 31. 10. 2018 (pozn., kdy ani Ústavní soud ve věci ústavní stížnosti žalované č. 1 /dlužnice/ ve svém usnesení ze dne 19. 3. 2019 sp. zn. III. ÚS 4246/18 neshledal tento postup jako zjevně svévolný). Rovněž v případě uložené pořádkové pokuty právnímu zástupci žalovaného č. 2 JUDr. Dušanu Dvořákovi u jednání dne 29. 3. 2019, nelze dovodit

neprátelský vztah soudkyně a důvod k jejímu vyloučení, navíc za situace, kdy uložení pořádkové pokuty potvrdil Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 20. 9. 2019, č. j. 32 ICm 3260/2016, 13 VSOL 564/2019-1200 (KSOS 25 INS 10525/2016). V návaznosti na průběh jednání dne 29. 3. 2019 (při němž došlo, jak uzavřel i Vrchní soud v Olomouci v posledně označeném usnesení, ze strany JUDr. D. Dvořáka k porušení důstojnosti soudního jednání, kdy toto jednání nemohlo řádně probíhat po dobu cca 11 minut, v nežádoucím jednání pokračoval i po té, kdy mu byla uložena pořádková pokuta, a rovněž způsobil, že toto jednání soudu bylo předčasně ukončeno) nelze v opatření soudkyně, kterým nařídila přítomnost justiční stráže u dalšího jednání, včetně její přítomnosti při nahlížení do uvedeného spisu, shledat jakýkoliv důvod k jejímu vyloučení.

17. Pokud byl zástupce žalované 1) při nahlížení do spisu dne 6. 5. 2019 časově omezen, což mu bylo pracovníci informačního oddělení soudu řádně zdůvodněno a nebyly mu z technických důvodů, předány všechny zvukové záznamy z jednání, které se konalo ve dnech 25. 3. - 4. 4. 2019 (tj. 9 ks CD), pak ani z tohoto postupu soudu nelze dovodit jakýkoliv nepřátelský vztah soudkyně k tomuto účastníku, včetně důvodu k jejímu vyloučení. Nadřízený soud ze všech shora uvedených důvodů a s přihlédnutím k vyjádření soudkyně rozhodl, že soudkyně JUDr. Simona Pittermannová není vyloučena z projednávání a rozhodnutí v této věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 32 ICm 2746/2017 (§ 16 odst. 1 o. s. ř.), neboť neshledal oprávněné pochybnosti o její nepodjatosti (nestrannosti) k některému z účastníků tohoto předmětného řízení, včetně jejích právních zástupců.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Olomouc 17. října 2019

JUDr. Karla Trávníčková v.r.
předsedkyně senátu